

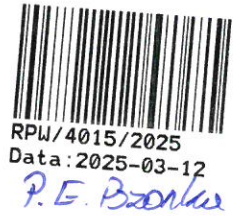
BR.0004.5.2025

GMINNY OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ
38-114 NIEBYLEC
woj. podkarpackie

Niebylec, 12-03-2025

GOPS.032.57.2025

Wójt Gminy Niebylec
Rada Gminy Niebylec
38-114 Niebylec 170

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu przekazuje w załączeniu Radzie Gminy sprawozdania:

1. Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niebylcu za 2024 r.
2. Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Niebylec na lata 2016-2025 za 2024 r.
3. Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie w Niebylec za 2024 r.

Z up. Wójta
DYREKTOR
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Niebylcu
mgr Alicja Dopa

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a

Sprawozdanie

z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niebylcu za 2024 rok

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu (GOPS) jest jednostką organizacyjną Gminy Niebylec i wykonuje zadania pomocy społecznej w gminie na podstawie obowiązujących przepisów prawa tj. m.in.: ustawy o pomocy społecznej, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawy o Karcie Dużej Rodziny, ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, ustawy o dodatku osłonowym, ustawy o dodatku węglowym, ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw, aktów wykonawczych wydanych na podstawie w/w ustaw, Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niebylcu oraz innych przepisów szczególnych dotyczących jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i samorządowych jednostek budżetowych.

Pomoc społeczna

„Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości”. Natomiast „celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwianie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.”

Pomocy społecznej na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodu:

ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej mają osoby i rodziny, które spełniają określone kryterium dochodowe przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z wymienionych wyżej okoliczności.

Do ustalenia, czy rodzina lub osoba ubiegająca się o pomoc społeczną spełnia kryterium dochodowe uprawniające do otrzymania określonej formy pomocy, przyjmuje się - począwszy od 1 stycznia 2022 roku (ostatnia waloryzacja) następujące kwoty:

- 1) w przypadku osób samotnie gospodarujących - kwotę 776,00 zł,
- 2) w przypadku rodziny - kwotę 600,00 zł na osobę w rodzinie.

Do przyznania zasiłku stałego kryterium dochodowe wynosi 130%.

Wartość dochodu odpowiadająca dochodowi miesięcznemu z 1 hektara przeliczeniowego wynosi 345,00 zł. na podstawie Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U z 2021 poz. 1296) W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 22 lutego 2013 roku o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 roku poz. 509) od 11 maja 2013 roku dochodu z powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha przeliczeniowego nie wlicza się do dochodu.

Ustawa o pomocy społecznej określa wysokość zasiłku stałego, który w 2024 wynosił

1000,00 zł, jak również minimalne i maksymalne wysokości poszczególnych świadczeń. Kwota zasiłku okresowego w roku 2024 nie mogła być niższa niż 50% różnicy między kryterium dochodowym rodzin, a dochodem tej rodziny, jak również w przypadku osób samotnie gospodarujących kwota zasiłku okresowego wynosi 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a jej dochodem. Wysokość zasiłku nie mogła być jednak niższa niż 20,00 zł

GOPS w Niebylcu realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej z dnia 12.03.2004 roku, zarówno z zakresu zadań własnych jak i zleconych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu z zakresu zadań zleconych udzielił pomocy 7 rodzinom z wyszczególnieniem:

- Zorganizował **specjalistyczne usługi opiekuńcze**, które świadczone były w miejscu zamieszkania na rzecz 3 dzieci przez osoby zatrudnione na umowy zlecenie w wymiarze 483 godzin na łączny koszt **16 371 zł**.

Dochody z tytułu odpłatności za świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze w 2024 roku wyniosły **2 740,90 zł**

- Wyplacił wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd dla 4 opiekunów w wysokości **24 398 zł**.

W świetle ustawy o pomocy społecznej przyznawanie i wypłata zasiłków stałych, okresowych oraz opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne jest zadaniem własnym o charakterze obowiązkowym. Gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa na pokrycie wymienionych wydatków.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu z zakresu zadań własnych:

- Wyplacił **zasiłki stałe** dla 34 osób na kwotę **329 901,00 zł**, środki finansowe na wypłatę zasiłków stałych pochodziły z dotacji wojewody.
- Opłacił **składkę na ubezpieczenie zdrowotne** dla 31 osób na łączną kwotę **27 620,00 zł** z dotacji wojewody.
- Wyplacił **zasiłki okresowe** dla 55 rodzin na kwotę **139 887,00 zł**. Zasiłki przyznawane były w wysokości gwarantowanej ustawą.
- Wyplacił **zasiłki celowe i specjalne celowe** dla 97 rodzin na kwotę **189 253,00 zł**, z tego specjalne zasiłki celowe wypłacono dla 27 rodzin na kwotę **22 053,00 zł** oraz z tytułu zdarzenia losowego wypłacono dla 1 rodziny na kwotę **2 000,00 zł**. Zasiłki w/w przyznawane były na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej; między innymi na pokrycie części lub całości kosztów zakupu opału, leków, odzieży, zdarzenia losowego i innych.
- Wyplacił pomoc dla 80 rodzin w formie **397 zasiłków celowych na zakup posiłków lub żywności** w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 na kwotę **144 400,00 zł**, z tego **86 640,00 zł** pochodziła z dotacji, a kwota **57 760,00 zł** pochodziła ze środków własnych gminy.
- Udzielił pomocy w formie **usług opiekuńczych**, z których skorzystało 11 osób w wymiarze **1 763 godzin** na łączny koszt **68 757,00 zł**. Koszt jednej godziny w 2024 roku wynosił **39,00 zł**. Usługi świadczone były w miejscu zamieszkania osoby potrzebującej przez opiekunkę zatrudnioną przez Polski Komitet Pomocy Społecznej w Krośnie. Za świadczone usługi opiekuńcze wszystkie osoby ponoszą odpłatność naliczaną zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Nr XVII/103/2012 z dnia 28 maja 2012 r. w sprawie ustalenia odpłatności. Odpłatność jest uzależniona od sytuacji materialnej osób, którym usługi zostały przyznane.
- Dochody z tytułu odpłatności za świadczone usługi opiekuńcze w 2024 roku wyniosły **21 566,10 zł**.

Z budżetu Gminy i budżetu Wojewody finansowane było również **dożywianie uczniów w szkołach** na terenie Gminy jak i poza, w ramach programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.

Zgodnie z w/w programem oraz Uchwałą Nr LIX/380/2023 Rady Gminy Niebylec z dnia 7 listopada 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.

- pomoc w formie zakupu gorącego posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności przysługuje nieodpłatnie dla osób i rodzin, którym dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. W przypadku gdy dochód przekracza kryterium, to w całości zwrotowi podlega koszt zakupu posiłku przez osobę lub rodzinę.

Zgodnie z Uchwałą Nr LIX/378/2023 Rady Gminy Niebylec z dnia 7 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028, na wniosek dyrektora szkoły lub przedszkola o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku przyznaje się pomoc w formie posiłku bez wydania decyzji administracyjnej.

Na terenie Gminy w 8 szkołach podstawowych prowadzono dożywianie uczniów, jak również dla dzieci z terenu naszej gminy w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym we Frysztaku i Strzyżowie, Szkole Podstawowej w Domaradzu, Zespole Szkół Plastycznych w Rzeszowie, w Zespole Szkół Techniczno-Weterynaryjnym w Trzcianie i Zespole Szkół Samochodowych w Rzeszowie.

Z pomocy w formie zakupu **gorącego posiłku** korzystało 45 dzieci z 24 rodzin. Ogólny koszt zakupu 4408 posiłków wyniósł **32 392,00 zł**. Średnio koszt 1 posiłku wyniósł 7,35 zł. Kwota **19 435,00 zł** pochodziła z dotacji celowej budżetu wojewody na dofinansowanie zadań własnych gminy w zakresie dożywiania uczniów, natomiast pozostałą kwotę w wysokości **12 957,00 zł** wydatkowano z budżetu gminy.

- Dokonał opłaty za pobyt 10 osób w domu pomocy społecznej w łącznej wysokości **518 242,00 zł** (2 osoby DPS Chmielnik, 1 osoba DPS Babica, 2 osoby DPS Glinik Dolny, 1 osoba DPS Kąkolówka, 1 osoba DPS Iwoniczu, 1 osoba DPS Pstrągowa Wola, 1 osoba DPS Dynów oraz 1 osoba DPS Przemyśl)

Od 1.01.2004 roku **odpłatność za pobyt** w domu pomocy społecznej wynosi 100% miesięcznego kosztu pobytu mieszkańca. Do ponoszenia odpłatności za pobyt obowiązani są:

- mieszkaniec domu w wysokości 70% swojego dochodu,
- małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- Gmina.

W 2024 roku na realizację zadań z pomocy społecznej zarówno zleconych jak i własnych środki wyniosły **1 325 201,00 zł**. Ogółem przyznano pomoc w ramach zadań zleconych i zadań własnych, bez względu na rodzaj i formę, liczbę oraz źródło finansowania - dla **181 rodzin** tj. **306** osób w tych rodzinach. W 2024 roku z zakresu pomocy społecznej wydano ogółem 432 decyzji administracyjnych w sprawie przyznania pomocy.

Praca socjalna

Na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w środowisku społecznym, wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej świadczona jest praca socjalna. Udzielana jest ona osobom i rodzinom, które mają trudności w rozwiązywaniu swoich problemów bez względu na posiadany dochód. Praca socjalna może być prowadzona w

oparciu o kontrakt socjalny lub projekt socjalny. W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe tej działalności metody i techniki (metoda indywidualnego przypadku), stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia.

Praca socjalna prowadzona jest: z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej; ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Szeroko rozumiana praca socjalna przybiera działania o charakterze motywacyjnym, wspierającym i aktywizującym. Działania obejmują wiele sfer życia osób, którymi zajmują się pracownicy socjalni. Dotyczą aktywności zawodowej, trudności i problemów zdrowotnych (w tym uzależnienia), wspieranie klientów w ich prawidłowym funkcjonowaniu w życiu codziennym, współpracują z pedagogiem szkolnym i nauczycielami odnośnie sytuacji dzieci, ich funkcjonowania w szkole. Pracownicy socjalni współpracują również z ośrodkami zdrowia, policją, urzędami itp.

W 2024 roku wyłącznie pracą socjalną objętych było **43 rodzin**.

Z wypoczynku letniego w 2024 roku w formie **kolonii** w miejscowości Rzucewo woj. pomorskie skorzystało **4 dzieci**. Sfinansowany został ze środków Kuratorium Oświaty w Rzeszowie.

Przyznanie świadczenia z pomocy społecznej musi być poprzedzone przeprowadzeniem rodzinnego wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania lub w miejscu stałego czy czasowego pobytu osoby zgłaszającej się o pomoc. Pracownik socjalny przeprowadza rozmowę, pozwalającą na dokonanie oceny sytuacji materialno-bytowej, występujących problemów i zakresu potrzeb. Wszystkie informacje i ustalenia dokonane podczas wywiadu stanowią tajemnicę i są podstawą do przyznania świadczenia.

W 2024 roku pracownicy socjalni przeprowadzili 338 rodzinnych wywiadów środowiskowych bądź ich aktualizacji. Ponadto sporządzano wywiady alimentacyjne w celu zbadania i ustalenia sytuacji materialno-bytowej osób zobowiązanych do alimentacji na rzecz osób korzystających z pomocy w tut. Ośrodku, osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna i świadczenie pielęgnacyjne (52 wywiadów), jak również dla innych Ośrodków.

Pracownicy socjalni podpisali 12 kontraktów socjalnych z osobami korzystającymi ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej w celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osób lub rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Powodem wielu problemów w rodzinach są występujące konflikty, których podłożem jest m.in.; bezrobocie, alkoholizm, długotrwała choroba, niepełnosprawność, przemoc czy bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Usunięcie lub zminimalizowanie występujących trudności wymaga dużego wkładu pracy i zaangażowania, nie tylko pracowników socjalnych pomocy społecznej. W tym celu współpracujemy z różnymi instytucjami z terenu Gminy oraz innych województw.

W zakresie spraw rodzinnych współpracujemy z Sądem Rodzinnym i kuratorami sądowymi, w sprawach zdrowotnych jesteśmy w kontakcie z miejscową służbą zdrowia, poradniami specjalistycznymi i szpitalami, jak również z zakładami opiekuńczo- leczniczymi. Prowadzimy działania informacyjne o przysługujących uprawnieniach. Pracownicy socjalni pomagają w sporządzaniu różnego rodzaju wniosków np. o: alimenty, emeryturę, ustalenie kapitału początkowego do ZUS, do archiwum zakładów pracy, CV, rentę, orzeczenie o niepełnosprawności, dodatek uzupełniający dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji.

W sprawach dotyczących przyznania renty czy emerytury dla naszych klientów współpracujemy z ZUS-em i KRUS-em.

W sprawach konfliktowych współpracowaliśmy z Posterunkiem Policji w Niebylcu, Prokuraturą Rejonową, Sądem Rejonowym w Strzyżowie, a także z Komendą Powiatową

Policji w Strzyżowie.

Współdziałamy z lokalnymi zakładami pracy, Kościołem Katolickim, szkołami, sądami, Punktem Konsultacyjnym Pomocy Rodzinie, organizacjami pozarządowymi m.in. z Caritasem, PKPS Stowarzyszeniem Charytatywne w Krośnie, Kołami Gospodyń Wiejskich, Ochotniczą Strażą Pożarną. Jesteśmy w stałym kontakcie z innymi instytucjami takimi, jak Wydział Polityki Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy.

Pracownicy Ośrodka zgłaszają na bieżąco problemy osób i rodzin uzależnionych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Współpracujemy z adwokatem, który udziela bezpłatnych porad dla podopiecznych GOPS oraz pracownikami Urzędu Gminy.

Podejmujemy w ramach GOPS działania wspierające dla seniorów czy osób potrzebujących. W 2024 realizowano Program Korpus Wsparcia Seniora, Asystent Osobisty Osób z Niepełnosprawnością – edycja 2024, Opieka Wytchnieniowa – edycja 2024, Projekt socjalny pod nazwą „Paczka Świąteczna”.

Paczka Świąteczna

W grudniu 2024 r. GOPS zrealizował projekt socjalny „Paczka świąteczna”, w ramach, którego pracownicy socjalni przygotowali i dostarczyli **30 paczek** dla osób pobierających zasiłek stały. Paczka zawierała: kawę, herbatę, szynkę w puszcze, ciasteczka piernikowe, czapka i rękawiczki, szampon, pomarańcze lub mandarynki 1 kg, rodzynki, zupa w proszku 2 szt, szynka w słoiku, gołąbki w słoiku, kabanosy, ciasta w metalowym pudełku z motywem świątecznym, krzyżówka, ozdoba świąteczna, miska bulionówka, kakao, cukierki na wagę 15 dkg. Całkowity koszt wyniósł **5 827,20 zł**.

Program Operacyjny POMOC ŻYWNOŚCIOWA 2021-2027

W ramach współpracy z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Krośnie realizowaliśmy Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2021-2027. Podprogram 2024+.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu od kilku lat w zajmuje się rozprawdaniem żywności. W 2024 roku w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2021-2027 zostało zakwalifikowanych **345 osób**. Są to osoby, których dochód nie przekraczał 2056,40 zł w jednoosobowym gospodarstwie domowym i 1590,00 zł w rodzinie. Osoby, które nie korzystały ze świadczeń pomocy społecznej, a ubiegały się o pomoc z Programu zobowiązane były złożyć oświadczenie potwierdzającym swoją sytuację materialną. Mieszkańcy otrzymali następujące produkty żywnościowe: cukier biały, kawa zbozowa, olej rzepakowy, mleko UHT, szynka wieprzowa, szynka drobiowa, szprot w oleju, pasztet, makaron jajeczny, herbatniki, mąka pszenna, płatki owsiane, ser żółty, kasza jęczmienna, fasolka po bretońsku, groszek z marchewką, dżem truskawkowy.

Korpus Wsparcia Seniora

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu w związku z otrzymaniem dotacji z budżetu państwa w wysokości **3840,00 zł** (MODUŁ II – 4800,00 zł) realizował Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024. Kwota dotacji stanowi nie więcej niż równowartość 80% kwalifikowanych wydatków zadania ogółem.

Celem programu było zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 60 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznanych potrzeb na terenie danej gminy, wpisujących się we wskazane w programie obszary oraz poprawę poczucia bezpieczeństwa

i możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Podjęto Uchwałę Nr LXIV/413/2024 Rady Gminy Niebylec z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie ustanowienia Gminnego Programu Osłonowego „Korpus wsparcia seniorów” na rok 2024 w Gminie Niebylec, który umożliwił realizację zadań wynikających z założeń. Program był realizowany do 31 grudnia 2024 r. W ramach realizacji zadania korzystano z posiadanych opasek bezpieczeństwa, a na zadanie wydatkowano kwotę **960,00** zł. Rzeczywista liczba zgłoszeń do Zespołu Ratownictwa Medycznego przy użyciu opaski bezpieczeństwa to 1, liczba wciśniętych SOS to 1, natomiast liczba połączeń do Telecentrum oraz z Telecentrum przez telefon: 19.

Pozyskane środki na realizację Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” w roku 2024 umożliwiło Gminie realizację usługi wsparcia w postaci opieki na odległość. Program na początku cieszył się dużym zainteresowaniem. Jednak seniorzy używający opasek bezpieczeństwa narzekali na uciążliwość noszenia oraz, że trzeba ją ładować, a to wiąże się z zużyciem prądu oraz większymi rachunkami za energię elektryczną. Znaczna część osób nie miała zasięgu i pomimo zmiany sieci czy operatora nie było poprawy. Kilka osób potwierdziło, że z opaskami czuje się bezpieczniej, dzwonili sami do telecentrum i radzili się w różnych sprawach medycznych. Jednakże, jeżeli musieliby sami płacić za abonament nie zdecydowaliby się na użytkowanie opasek bezpieczeństwa.

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” w 2024 był pomocny we wzmocnieniu Gminy w zakresie usług dla seniorów.

„Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” edycja 2024

Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla uczestników Programu:

- 1) dzieci do ukończenia 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem w pkt 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności - konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz
- 2) osób z niepełnosprawnościami posiadających orzeczenie: o stopniu znacznym niepełnosprawności albo o stopniu umiarkowanym niepełnosprawności, albo traktowane na równi z orzeczeniami wymienionymi w lit. a i b, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Program zapewniał usługi asystencji osobistej osobie z niepełnosprawnością świadczone przez asystenta osobistego. Miał na celu zapewnienie tym osobom wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowania w życiu społecznym. Usługi dla mieszkańca były świadczone nieodpłatnie. Koszty zatrudnienia asystenta były finansowane z Programu.

W ramach Programu usługi asystenta osoby niepełnosprawnej od stycznia 2024 r. przyznano łącznie 30 osobom, w tym 1 dziecku. Na wynagrodzenie asystentów wydano **381 012,71** zł. Koszty transportu związane z przejazdem asystentów i osób niepełnosprawnych wyniosły **23 722,26** zł., koszt ubezpieczenia asystentów **630,00** zł, a koszt obsługi Programu **7 560,13** zł. Łączna kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację Programu Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej to **412 925,10** zł. Dokonano zwrotu środków w wysokości 28 2450,30 zł.

Opieka Wytchnieniowa – edycja 2024

Program "**Opieka wytchnieniowa**" **edycja 2024** ma na celu odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnościami poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienia czasowego zastępstwa.

Uczestnikami Programu są mieszkańcy gminy Niebylec z orzeczeniem o niepełnosprawności:

- dzieci do ukończenia 16. roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności lub
- osobami niepełnosprawnymi posiadającymi:

a) orzeczenie ze znacznym stopniem niepełnosprawności albo

b) orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych – którzy wymagają usług opieki wytchnieniowej.

Usługi przysługują w przypadku zamieszkiwania członka rodziny lub opiekuna we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą niepełnosprawną i sprawowania całodobowej opieki nad tą osobą niepełnosprawną.

Celem programu jest zapewnienie członkom rodzin i opiekunom osób z niepełnosprawnościami czasu na odpoczynek i regenerację, wzmocnienie osobistego potencjału opiekunów osób z niepełnosprawnościami oraz ograniczenie wpływu obciążeń psychofizycznych związanych ze sprawowaniem opieki. Każdy opiekun uczestnika programu otrzymał wsparcie w formie usług opieki wytchnieniowej świadczonych nieodpłatnie.

W ramach Programu Opieka wytchnieniowa w 2024 r. przyznano ją **10 osobom**. Łączna kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację Programu wyniosła **60 885,35 zł** w tym: na realizację usług opieki wytchnieniowej **59 855,40 zł** i koszty obsługi Programu wydatkowano środki w wysokości **1029,95 zł**. Dokonano zwrotu środków w wysokości **6 944,65 zł**.

Zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej w formie pracy socjalnej realizowało zatrudnionych 4 pracowników socjalnych w wymiarze 4 etatów.

Pomoc obywatelom Ukrainy

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylecu w związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie realizował pomoc dla obywateli Ukrainy poprzez wypłatę świadczeń.

Na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa wypłacano świadczenie dla mieszkańców. Ukraińcy, którzy przekroczyli ukraińsko-polską granicę od 24 lutego 2022 r. i zostali wpisani do rejestru PESEL są uprawnieni do pomocy w Polsce.

Mieszkańcy Gminy, którzy pod swój dach przyjęli obywateli Ukrainy mogli ubiegać się o świadczenie za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia w wysokości 40,00 zł dziennie za osobę. Złożono 6 wniosków i wypłacono kwotę **14 480,00 zł** na tę formę pomocy. Koszty obsługi wyniosły **96,00 zł** tj. **16 zł** za **1 wniosek**. Zgodnie z art. 13 w/w ustawy pomoc mogła być udzielona przez maksymalnie 120 dni. W szczególnych przypadkach możliwe jest przedłużenie pomocy z uwagi na zachodzące przesłanki określone w rozporządzeniu tj. wiek, ciąża, niepełnosprawność czy opieka nad małymi dziećmi obywatela Ukrainy.

Osobom objętym ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy prawo do świadczeń z pomocy socjalnej przysługuje na takich samych zasadach jak obywatelom RP. Konieczne jest

uprzednie uzyskanie numeru PESEL (art. 29 ust. 1 ustawa z dnia 12 marca 2022 r. w/w ustawy). Świadczenia z pomocy społecznej przysługują również obywatelom Ukrainy przebywającym legalnie w Polsce na innej podstawie, jeżeli członek ich rodziny powrócił do Ukrainy (art. 30 ww. ustawy).

Na terenie naszej Gminy w 2024 roku przebywało łącznie 4 Ukraińców, w tym 2 osoby korzystało ze wsparcia naszego Państwa. Dane dotyczące zamieszkania na naszym terenie ulegały zmianie i nie była prowadzona szczegółowa ewidencja osób migrujących w związku z wojną.

Przemoc – Zespół Interdyscyplinarny

W imieniu Gminy Niebylec - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu realizował w 2024 roku zadanie wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej nakłada na ośrodki pomocy społecznej obowiązek zapewnienia obsługi technicznej i organizacyjnej. Wydatkowano na ten cel kwotę **11 265,00 zł** w tym **6 000,00 zł** z dotacji z budżetu państwa. W ramach posiadanych środków zrealizowano w październiku stacjonarne szkolenie profilaktyczne dla nauczycieli, pedagogów i psychologów (2700,00 zł). Zapewniono obsługę szkoleń oraz zakupiono monitor telewizyjny adresowany do szkoleń online. W listopadzie i grudniu zrealizowano szkolenie dla członków Zespołu.

Zespół Interdyscyplinarny (ZI) od września 2023 r. liczy 9 osób. Odbyły się 24 posiedzenia Zespołu w 2024 r. Realizuje on działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Grupy diagnostyczno-pomocowe powoływane przez ZI opracowują i realizują plan pomocy w indywidualnych przypadkach występowania przemocy domowej, monitorują sytuację rodzin, w których dochodzi do przemocy, dokumentują podejmowane działania.

W 2024 r. do przewodniczącego Zespołu wpłynęło 8 formularzy „Niebieskie Karty” część A, a przemoc dotyczyła ogółem 18 rodzin. Najczęściej zgłaszanymi formami przemocy była przemoc psychiczna i fizyczna. Przewodniczący Zespołu utworzył 8 grup diagnostyczno-pomocowych do pracy w danej rodzinie, ponadto kontynuowano pracę 2 grup diagnostyczno-pomocowych utworzonych w 2023 r. Spotkania odbywały się raz w miesiącu. Na pierwsze spotkanie grupy diagnostyczno-pomocowej zapraszane były ofiary przemocy i sporządzano plan pomocy rodzinie. Na kolejne spotkanie wzywane były osoby podejrzane o stosowanie przemocy, z zachowaniem dystansu czasowego. Z każdego spotkania grupy sporządzany był protokół. Podczas posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych sporządzono:

- 7 formularzy „Niebieskie Karty” część C (z osobami doświadczającymi przemocy),
- 7 formularzy „Niebieskie Karty” część D (z osobami podejrzany o stosowanie przemocy).

Analizując sprawy, które trafiły do Zespołu Interdyscyplinarnego największym czynnikiem determinującym przemoc w rodzinie nadal jest alkohol. W związku z tym, iż od kilku lat zauważalny jest wzrost czynnika determinującego przemoc jakim jest uzależnienie, niezbędne jest wprowadzenie działań profilaktycznych, celem przeciwdziałania w/w zjawisku.

Pomoc materialna dla uczniów

Udzielanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o **charakterze socjalnym** stanowi zadanie własne gminy, na realizację którego gmina otrzymuje dofinansowanie z budżetu państwa. Należą do nich **stypendium szkolne i zasilek szkolny**.

Wysokość stypendium wypłacanego uczniowi wynosi od 99,20 zł do 248,00 zł miesięcznie.

Dochód uprawniający do ubiegania się o stypendium szkolne wynosi 600 zł netto na osobę w rodzinie i ustalany jest na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zgodnie z art. 90d ust. 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Zgodnie z art. 90d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty:

1. Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe,

2. Stypendium szkolne może być udzielane uczniom w formie:

- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą;
- pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu podręczników.

W 2024 r. złożono wnioski dla **44 uczniów** na **stypendium szkolne**. Przyznano je dla **39 uczniów** na łączną kwotę **67 385,14 zł**. Wydano dla 4 uczniów decyzje odmowne z powodu niespełnienia kryterium dochodowego.

Zasilek szkolny to forma pomocy materialnej o charakterze socjalnym. Takie świadczenie przysługuje uczniom, którzy znajdują się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego, np. z powodu śmierci rodzica lub których sytuacja materialna uległa pogorszeniu z innych powodów.

Zasilek szkolny może być przyznawany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym. Zasilek szkolny może być przyznawany raz lub kilka razy w roku, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego. Zasilek szkolny nie może przekroczyć jednorazowo 620,00 zł czyli pięciokrotności kwoty zasiłku rodzinnego, przysługującego na dziecko w wieku 5-18 lat, określanego w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

W 2024 r. złożono wnioski o przyznanie zasiłku szkolnego dla **2 uczniów** z tytułu zdarzenia losowego. Wyplacono łącznie kwotę **2 480,00 zł**.

Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu realizował w 2024 roku również zadanie wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z w/cyt. ustawą, gmina pokrywała koszty za 2 dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. Wydatkowano łącznie kwotę **30 432,99 zł** (50% średnich miesięcznych wydatków poniesionych na utrzymanie).

W ramach „Programu Asystent rodziny w 2024 r.” otrzymaliśmy środki Funduszu Pracy na dofinansowanie dodatków do wynagrodzenia dla asystentów rodziny wysokości oraz dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystentów rodziny w kwocie **14 534,16 zł**. Łącznie wydatkowano dofinansowanie w wysokości **14 533,66 zł**. Natomiast z zadań własnych oraz

dotacji celowej wydatkowaliśmy kwotę w wysokości **42 240,47 zł** na realizację zadań z ustawy, zatrudnienie asystenta i szkolenia.

W 2024 r. na terenie Gminy Niebylec ze wsparcia asystenta rodziny korzystało 8 rodzin. Współpraca asystenta rodziny z 7 rodzinami trwała powyżej roku. W 3 rodzinach przyznany był kurator sądowy, z którym asystent współpracował. Współpracę z asystentem rodziny zakończyła 1 rodzina z powodu osiągnięcia celów. Do pracy z asystentem rodziny przez Sąd zostało zobowiązane 2 rodziny.

Najczęstszym powodem przyznania asystenta rodzinie są: niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze (7 rodzin), niezaradność życiowa przejawiająca się brakiem umiejętności w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego (7 rodzin), bezrobocie (6 rodzin), długotrwała choroba (2 rodziny), alkoholizm (1 rodzina) oraz przebywanie dzieci w pieczy zastępczej (1 rodzina). Problemy te często współistnieją ze sobą w poszczególnych rodzinach. Praca z rodzinami odbywa się na podstawie sporządzonego wspólnie z rodziną Planu Pracy, w której zawarte są do realizacji zarówno cele instytucjonalne jak i cele, nad których realizacją rodzina jest sama gotowa pracować przy wsparciu asystenta rodziny. W rodzinach asystenckich w 2024 r. wychowywało się 20 dzieci. Asystent rodziny dokonuje okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej, niż co pół roku i na bieżąco przekazuje ją Dyrektorowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Niebylcu. Przekazuje również sprawozdania do Sądu Rodzinnego w Strzyżowie z pracy z rodzinami, przydzielonymi przez Sąd.

Świadczenia rodzinne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej od dnia 1.05.2004 roku realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych.

Do **zasilku rodzinnego** uprawniona jest każda rodzina, w której miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę nie przekraczał kwoty 674,00 zł. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekraczał kwoty 764,00 zł.

Od 01 stycznia 2016 r. w ustawie o świadczeniach rodzinnych obowiązuje zapis dotyczący przekroczenia progu dochodowego 674,00 zł lub 764,00 zł (tzw. mechanizm złotówka za złotówkę). Zgodnie z tym zapisem w przypadku gdy miesięczny dochód rodziny przekracza w/w próg dochodowy pomnożony przez liczbę członków danej rodziny zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługuje w kwocie pomniejszonej o kwotę przekroczenia progu dochodowego.

Zasiłek rodzinny w 2024 roku wynosił miesięcznie:

- 95,00 zł miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 124,00 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- 135,00 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługuje szereg dodatków:

- dodatek z tytułu urodzenia dziecka w wysokości 1 000,00 zł jednorazowo na każde urodzone dziecko,
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w wysokości 400,00 zł miesięcznie,
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka w wysokości 193,00 zł miesięcznie,

273,00 zł miesięcznie na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,

- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego w wysokości 90,00 zł miesięcznie na dziecko do ukończenia 5 roku życia, powyżej 5 roku życia w wysokości 110,00 zł,

- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej na trzecie i każde kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego w wysokości 95,00 zł miesięcznie,

- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w wysokości 100,00 zł na dziecko,

- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania:

- a) w wysokości 113,00 zł miesięcznie na dziecko w okresie od września do czerwca na częściowe pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności.

- b) w wysokości 69,00 zł miesięcznie w okresie od września do czerwca na pokrycie wydatków związanych z zapewnieniem dziecku dojazdu z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej.

Poza zasiłkiem rodzinnym i przysługującymi do niego dodatkami rodzinom przysługuje również jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się żywego dziecka w wysokości 1 000,00 zł. Zapomoga przysługuje, jeżeli miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę z roku poprzedzającego okres zasiłkowy nie przekracza kwoty 1 922,00 zł na osobę w rodzinie.

Od 01.01.2016 r. wprowadzono świadczenie rodzicielskie. Przysługuje ono w większości przypadków matce, która nie posiada prawa do zasiłku macierzyńskiego. Świadczenie rodzicielskie w wysokości 1000,00 zł miesięcznie przysługuje przez okres 52 tygodni w przypadku urodzenia dziecka, licząc od dnia porodu.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych określa również zasady przyznawania **świadczeń opiekuńczych**, do których należą:

1. Zasiłek pielęgnacyjny – przysługujący niezależnie od dochodów:

- a) niepełnosprawnemu dziecku,

- b) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,

- c) osobie, która ukończyła 75 lat,

- d) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 215,84 zł.

2. Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje niezależnie od dochodu:

- 1) matce albo ojcu,

- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,

- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

- 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności

– jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie

ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) nie ma opiekuna faktycznego ani osoby będącej rodziną zastępczą spokrewnioną lub osoby te legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- 1) nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Świadczenie pielęgnacyjne w 2024 r. przysługiwało w wysokości 2988,00 zł miesięcznie, a od 1 stycznia 2025 roku wynosi 3287,00 zł miesięcznie.

3. **Specjalny zasiłek opiekuńczy** przysługuje osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny względem niepełnosprawnego członka rodziny jeżeli **zrezygnowały z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej** w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny lub **nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej**. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości **620,00 zł**, gdy łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki nie przekroczy obowiązującego **kryterium dochodowego tj. 764,00 zł miesięcznie na osobę w rodzinie**.

W roku 2024 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu w związku z realizacją ustawy o świadczeniach przyznał i wypłacił świadczenia dla **475** rodzin:

a) Świadczenia rodzinne i dodatki do zasiłku rodzinnego

- zasiłki rodzinne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłki pielęgnacyjne - na kwotę **4 200 570,61 zł**
- dodatki do zasiłków rodzinnych tytułu:
 - rozpoczęcia roku szkolnego na kwotę **19 841,81 zł**,
 - urodzenia dziecka na kwotę **10 000,00 zł**,

b) Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się żywego dziecka na kwotę **30 000,00 zł**.

c) Świadczenia rodzicielskie dla 32 osób na kwotę **185 452,00 zł**.

W 2024 roku zostały ponadto wypłacane świadczenia rodzinne dla 1 rodziny obywateli Ukrainy przebywających na terytorium Polski w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie. Ogólna kwota wypłaconych świadczeń dla obywateli Ukrainy w 2024 wyniosła **8567,00 zł**.

W roku 2024 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu w związku z realizacją ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna wypłacił **zasiłek dla opiekuna** - 1 osobie na kwotę **7 440,00 zł**.

Zasiłek ten zgodnie z ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów **przysługuje osobie, jeżeli decyzja przyznająca świadczenie pielęgnacyjne wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 roku o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1548 oraz z 2013 roku poz. 1557) z dniem 1 lipca 2013 roku**. Zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości 620,00 zł.

W roku 2024 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu w oparciu o ustawę o systemie ubezpieczeń społecznych przyznał i opłacił **składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe** – dla 47 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, dla 6 osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy i dla 1 osób pobierających zasiłek dla opiekuna. Łącznie wydatkowano kwotę w wysokości – **470 976,19 zł**.

W roku 2024 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu w oparciu o ustawę o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przyznał i opłacił **składkę zdrowotną** – dla 16 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, 5 osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy i 1 osobę pobierającą zasiłek dla opiekuna. Łącznie wydatkowano kwotę w wysokości – **53 990,61 zł**.

Świadczenie wychowawcze

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej od dnia 01.04.2016 r. do 31.05.2022 realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wprowadzającej Program „Rodzina 500+”. Od 01.01.2022 Zakład Ubezpieczeń Społecznych przejął przyjmowanie, rozpatrywanie nowych wniosków, a także realizację wypłat.

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokajaniem jego potrzeb życiowych.

Wysokość świadczenia wynosi **800 zł miesięcznie** na każde dziecko do 18. roku życia, bez dodatkowych warunków.

W 2024 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej nie rozpatrzył i nie wypłacił świadczeń wychowawczych. Mogą jednak zaistnieć sytuacje związane z wypłatą świadczeń w ramach koordynacji zabezpieczenia społecznego oraz świadczeń nienależnie pobranych w latach ubiegłych. W 2024 roku kwota świadczeń odzyskanych wyniosła **1837,97 zł**.

Fundusz alimentacyjny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również od dnia 01.10.2008 roku zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowymi z budżetu państwa. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna, do ukończenia przez nią 18 roku życia albo gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia 25 roku życia. W przypadku osób legitymujących się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności bez względu na wiek. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1209,00 zł w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, nie wyższej niż 500,00 zł, a od października 2024 r. w wysokości 1000,00 zł

W związku z realizacją ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów tut Ośrodek:

- przyznał i wypłacił dla **13** rodzin uprawnionych świadczenia z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę **127 085,00 zł**
- podjął działania wobec **21** dłużników zamieszkałych na terenie Gminy Niebylec, zobowiązanych do alimentacji na rzecz osób uprawnionych zamieszkałych na terenie naszej gminy i innej.

W wyniku tych działań w 2024 roku zwrócona została tytułem wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego przez dłużników kwota **48 435,34 zł**, z czego zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów kwota **1 792,00 zł** została przekazana na dochód własny gminy wierzyciela właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a kwota **46 643,34 zł** przekazana została na dochód budżetu państwa.

Zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych i pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizuje 2 pracowników w wymiarze 2 etatów.

Łączna kwota wydatkowana na realizację świadczeń rodzinnych, zasiłku dla opiekuna razem ze składkami na ubezpieczenie społeczne, świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z kosztami obsługi wynosi **4 896 551,04 zł**. W trakcie realizacji zadań z zakresu świadczeń rodzinnych oraz świadczenia wychowawczego niektóre wypłacone świadczenia zostały uznane za nienależnie pobrane. Ośrodek systematycznie podejmuje działania w celu ich odzyskania. Osoby nieuprawnione dokonały zwrotu nienależnie pobranych świadczeń. W 2024 roku kwota świadczeń odzyskanych wyniosła **64 956,01 zł**.

Karta Dużej Rodziny (KDR)

W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował również zadania wynikające z **Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych**, które weszło w życie w dniu 16 czerwca 2014 roku.

W związku z powyższym tut. Ośrodek Pomocy Społecznej realizował program promujący model rodziny wielodzietnej i jej pozytywny wizerunek zwany **Kartą Dużej Rodziny (KDR)**.

Celem programu było podjęcie działań na rzecz rodzin wielodzietnych. Założenia programu to bezpośrednie wsparcie rodzin prowadzące do zwiększenia szans rozwoju dla dzieci i młodzieży wychowujących się w rodzinach wielodzietnych.

Karta adresowana jest do wszystkich rodzin wielodzietnych, mających na utrzymaniu trójkę i więcej dzieci

- 1) w wieku do ukończenia 18. roku życia;
 - 2) w wieku do ukończenia 25. roku życia- w przypadku gdy dziecko uczy się w:
 - a) szkole - do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego,
 - b) szkole wyższej- akademickiego w którym jest planowane ukończenie nauki
 - 3) bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.
- Od 01.01.2019 roku Kartę Dużej Rodziny mogą także uzyskać rodzice, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu troje lub więcej dzieci.

Realizacja programu przez gminę jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej finansowanym z budżetu państwa. Na realizację powyższego programu tut. Ośrodek decyzją Wojewody Podkarpackiego otrzymał dotację celową z budżetu państwa.

W 2024 roku złożonych zostało **163** wniosków o wydanie KDR. Zamówiono **110** kart tradycyjnych i **111** elektronicznych. Łączny koszt realizacji tego zadania wyniósł **810,00 zł**.

Świadczenie za Życiem

Od 1 stycznia 2017 r. **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej** realizuje również zadania wynikające z ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Wysokość świadczenia wynosi **4000,00 zł jednorazowo** na każde uprawnione dziecko. Warunkiem uzyskania świadczenia jest złożenie wniosku wraz z zaświadczeniem od

uprawnionego lekarza o którym mowa art.4 ust. 3 w/w Ustawy.

Celem jednorazowego świadczenia jest częściowe pokrycie wydatków związanych z urodzeniem dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. W 2024 roku wypłacono 1 świadczenie w kwocie 4 000,00 zł.

Zaświadczenia do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - Program „Czyste Powietrze”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również częściowo zadania wynikające z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2021.1973 t.j. z dnia 29.10.2021) w zakresie wydawania zaświadczeń osobom fizycznym ubiegającym się o wsparcie finansowe z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki.

Osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu lub wojewódzkiego funduszu, może złożyć żądanie wydania zaświadczenia

o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego. Zaświadczenie, o którym mowa wydaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby fizycznej,

Dochodem jest wyliczany w rozumieniu ustawy o świadczeniach rodzinnych

Gospodarstwo domowe tworzą:

- 1) osoba fizyczna, samotnie zamieszkująca i gospodarująca (gospodarstwo domowe jednoosobowe), albo
- 2) osoba fizyczna, oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe).

Żądając wydania zaświadczenia, o którym mowa osoba fizyczna składa oświadczenie potwierdzające, że Narodowy Fundusz lub wojewódzki fundusz wymaga zaświadczenia w celu przyznania dofinansowania. W zaświadczeniu podaje się wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej oraz wskazuje się, czy dochód dotyczy członka gospodarstwa domowego jednoosobowego czy gospodarstwa domowego wieloosobowego.

W 2024 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wydał **156** zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego. Zaświadczenia posłużyły głównie do otrzymania **dotacji z programu „Czyste Powietrze”**.

Refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w okresie od 01 stycznia 2023 do 30 czerwca 2024

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2024 roku realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 15 grudnia 2022 o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 i w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu.

Refundacja przysługuje osobie korzystającej z ogrzewania gazowego – urządzenia grzewcze zasilane paliwami gazowymi musi być zgłoszone lub wpisane do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB). Gospodarstwo domowe musi **spełniać kryterium dochodowe: w gospodarstwie jednoosobowym**, wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza **2100,00 zł**, **w gospodarstwie domowym wieloosobowym**, wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty

1500,00 zł na osobę,

Wniosek o refundację składa osoba, która zawarła umowę sprzedaży paliw gazowych lub umowę kompleksową i jest odbiorcą wskazanym w fakturze VAT. Wynika to z przepisów art. 18 ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. w myśl, którego refundacja podatku VAT przysługuje odbiorcom paliw gazowych w gospodarstwach domowych, o których mowa w art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy – Prawo energetyczne.

W 2024 złożono **53 wniosków o refundację podatku VAT** z czego: **5 wniosków** zostało załatwionych **negatywnie**, **48 wniosków** rozpatrzono **pozytywnie**, **0** pozostało **do rozpatrzenia**. Kwota wypłaconej refundacji wyniosła **19 359,22 zł**. Kwota kosztów obsługi wynosiła **387,18 zł**.

Dodatek osłonowy

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2024 roku ponownie jak i w 2022 roku realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 17 grudnia 2021 roku o dodatku osłonowym. Dodatek osłonowy to świadczenie pieniężne, którego celem było zrekompensowanie rosnących cen nośników energii (gaz, energia elektryczna) oraz produktów żywnościowych. Wspomniany dodatek przysługiwał osobom w gospodarstwie domowym (wieloosobowym lub jednoosobowym), w którym przeciętny miesięczny dochód nie przekracza określonych kwot.

Dodatek osłonowy przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym:

- jednoosobowym – jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty **2100,00 zł**,
- wieloosobowym – jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty **1500,00 zł** na osobę.

W przypadku ustalania wysokości dodatku w gospodarstwach, gdzie został przekroczony limit dochodów zastosowanie miała formuła „złotówka za złotówkę”. Jako podstawę przy ubieganiu się o dodatek osłonowy przyjmowało się dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych, czyli dochód netto uzyskany przez daną osobę.

Dodatek osłonowy w 2024 r. wynosił w podstawowej kwocie:

- 228,80 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego,
- 343,20 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób,
- 486,20 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób,
- 657,80 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Natomiast w przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węglopochodnymi, wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków, dodatek osłonowy ulega podwyższeniu i wynosił rocznie:

- 286,00 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego
- 429,00 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób
- 607,75 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób
- 822,25 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób

Wnioski o wypłatę dodatku osłonowego składało się w terminie do 30 kwietnia 2024 r., a wnioski złożone po dniu 30 kwietnia 2024 r. pozostawiane były bez rozpoznania.

W 2024 roku GOPS wypłacił:

- 1) **81** dodatków w kwocie **32 791,01 zł** dla gospodarstw nie używających paliw węglopochodnych,
- 2) **482** dodatków w kwocie **227 644,53 zł** dla gospodarstw używających paliw węglopochodnych,
- 3) **51** gospodarstwom odmówiono przyznania dodatku osłonowego ze względu na przekroczenie kryterium dochodowego.

Całość kwoty wykorzystanej dotacji na wypłatę dodatków osłonowych oraz koszty obsługi wyniosła **265 644,25 zł**.

Bon energetyczny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2024 roku realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 23 maja 2024 o bonie energetycznym oraz zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego (Dz.U. z 2024 r. poz. 859 ze zm.).

Aby otrzymać wsparcie finansowe, konieczne było spełnienie wymagań określonych ww. ustawie, w tym przede wszystkim złożenie w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania stosownego wniosku o jego wypłatę.

Bon energetyczny przysługiwał jeżeli spełnione było kryterium dochodowe:

- 1) gospodarstwu domowemu jednoosobowemu, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu za 2023 r. nie przekraczało kwoty 2500,00 zł,
- 2) gospodarstwu domowemu wieloosobowemu, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu za 2023 r. na osobę nie przekraczało kwoty 1700,00 zł.

W przypadku, gdy wysokość przeciętnego dochodu za 2023 r. na osobę przekraczała kwoty (w gospodarstwie domowym jednoosobowym – 2500,00 zł, w gospodarstwie domowym wieloosobowym – 1700,00 zł) – bon energetyczny przysługiwał w wysokości różnicy między kwotą bonu energetycznego, a kwotą o, którą został przekroczony przeciętny dochód za 2023 r. na osobę. W sytuacji gdy wysokość bonu energetycznego była niższa niż 20 zł – świadczenie nie przysługiwało.

Wysokość bonu energetycznego była zależne od liczby osób wspólnie mieszkających:

- 1) 300 zł – gospodarstwu domowemu jednoosobowemu;
- 2) 400 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 2 do 3 osób;
- 3) 500 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 4 do 5 osób;
- 4) 600 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z co najmniej 6 osób.

Przepisy przewidywały także podwyższoną wartość bonu energetycznego dla gospodarstw domowych, których główne źródło ogrzewania zasilane jest energią elektryczną, a źródło zostało zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków w terminie do dnia 1 kwietnia 2024 r. Tym samym, dla takich gospodarstw bon będzie wynosił:

- 1) 600 zł – gospodarstwu domowemu jednoosobowemu;
- 2) 800 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 2 do 3 osób;
- 3) 1000 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 4 do 5 osób;
- 4) 1200 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z co najmniej 6 osób.

W przypadku gdy wniosek o wypłatę bonu energetycznego dla gospodarstwa domowego wieloosobowego złożyła więcej niż jedna osoba, bon ten był wypłacony osobie w tym

gospodarstwie domowym, która złożyła wniosek jako pierwsza.

Wnioski o wypłatę bonu energetycznego można było składać w terminie od 1 sierpnia 2024 r. do 30 września 2024 r. Wnioski złożone po dniu 30 września 2024 r. pozostawiało się bez rozpoznania.

W 2024 roku GOPS wypłacił

- 1) 7 bonów w podwyższonej wysokości w ogólnej kwocie **7265,52 zł** dla gospodarstw których główne źródło ogrzewania zasilane jest energią elektryczną,
- 2) **624** bonów w podstawowej wysokości w kwocie **258 028,63 zł**
- 3) **61** gospodarstwom odmówiono przyznania bonu energetycznego ze względu na przekroczenie kryterium dochodowego.

Całość kwoty wykorzystanej dotacji na wypłatę bonu energetycznego oraz koszty obsługi wyniosła **273 252,97 zł**.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu w 2023 roku na realizację poszczególnych zadań wymienionych wyżej oraz na działalność bieżącą Ośrodka wydatkował ogółem kwotę **8 541 465,54** a także w ramach środków pozabudżetowych z Funduszu Solidarnościowego wydatkował kwotę **473 810,45 zł**.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej było zatrudnionych 11 osób: dyrektor, 4 pracowników socjalnych, księgowa, asystent rodziny, referent, 2 inspektorów ds. świadczeń rodzinnych, sprzątaczkę. W ramach umów zlecenia zapewniano obsługę BHP, obsługę prawną, pełnienie funkcji inspektora danych osobowych, obsługę informatyczną, a 2 osoby świadczyły specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci.

Z up. Wójta
DYREKTOR
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Niebylcu
mgr Alicja Dopart

Sprawozdanie z realizacji
Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Niebylec na lata
2016-2025 za 2024 r.

Przemoc domowa jest zjawiskiem coraz bardziej powszechnym i niesie za sobą dotkliwe konsekwencje dla wszystkich osób, których dotyczy, zarówno ofiar, sprawców, jak również świadków jej stosowania. Aby skutecznie jej zapobiegać w roku 2023 wprowadzono szereg zmian ustawowych, aby usprawnić system pomocy osobom dotkniętym problemem przemocy.

Obecnie ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) definiuje przemoc domową jako jednorazowe, albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody ma jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, oraz mające na celu uzyskanie kontroli w zakresie nabywania i korzystania z posiadanych przez tę osobę zasobów ekonomicznych.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego działają na podstawie wyżej wymienionego aktu prawnego oraz porozumień zawartych między Wójtem Gminy Niebylec, a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu. Obsługę organizacyjno-techniczną zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu (GOPS).

W 2024 r. odbyło się 24 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, podczas których omawiane były bieżące sprawy dotyczące procedury „Niebieskie Karty”. Członkowie Zespołu diagnozowali sytuację w poszczególnych rodzinach, wymieniali się informacjami, omawiali możliwości udzielania odpowiedniego wsparcia rodzinie. Analizowane były również możliwości dotyczące profilaktyki, rozpowszechniania wiedzy na temat przeciwdziałania przemocy w środowisku lokalnym, podnoszenia kwalifikacji osób pracujących z rodzinami dotkniętymi przemocą. Podczas spotkań analizowano również zmiany wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz zmiany wynikające z nowego rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

W 2024 r. do przewodniczącego Zespołu wpłynęło 8 formularzy „Niebieskie Karty” część A. Najczęściej zgłaszanymi formami przemocy była przemoc psychiczna i fizyczna.

Przewodniczący Zespołu utworzył 8 grup diagnostyczno-pomocowych do pracy w danej rodzinie, ponadto kontynuowano pracę 2 grupy diagnostyczno-pomocowe utworzone w 2023 r. Spotkania grup diagnostyczno-pomocowych odbywały się co najmniej raz w miesiącu. Pierwsze spotkanie grupy diagnostyczno-pomocowej następuje najpóźniej po 5 dniach od przekazania formularza „Niebieska Karta” część A, przez Zespół Interdyscyplinarny koordynatorowi grupy. Na kolejne spotkanie grupy diagnostyczno-pomocowej były zapraszane osoby doznające przemocy, a także osoby stosujące przemoc. Z każdego spotkania grupy diagnostyczno-pomocowej sporządzany był protokół. Podczas posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych sporządzono:

- 7 formularzy „Niebieskie Karty” część C (z osobami doświadczającymi przemocy),
- 7 formularzy „Niebieskie Karty” część D (z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy).

Analizując sprawy, które trafiły do Zespołu Interdyscyplinarnego największym czynnikiem determinującym przemoc w rodzinie nadal jest alkohol. W związku z tym, iż od kilku lat zauważalny jest wzrost czynnika determinującego przemoc, jakim jest uzależnienie od alkoholu, niezbędne jest wprowadzenie działań profilaktycznych, celem przeciwdziałania w/w zjawisku.

Realizując cele określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2025 podjęto następujące działania:

CEL I

Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy Niebylec na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz sposobów radzenia sobie z tym problemem:

- W ramach działań profilaktycznych Zespół Interdyscyplinarny zrealizował szkolenie dla nauczycieli, pedagogów pn.: „Przemoc szkolna – widzę, czuję, reaguję”. Prowadziła je Pani Barbara Smoczyńska. Certyfikowana trenerka umiejętności psychospołecznych, nauczycielka akademicka, terapeutka, doradczyni rozwoju osobistego, superwizorka, mentorka. W 2002 r. otrzymała rekomendację Polskiego Towarzystwa Psychologicznego. Zajmuje się pomocą psychologiczną oraz interwencją kryzysową dla sprawców przemocy domowej. Posiada wiedzę oraz doświadczenie kilkuletniej pracy z rodziną w kryzysie. Natomiast na temat możliwości skorzystania z aplikacji RESQUL, której zadaniem jest monitorowanie i zwalczanie przemocy w szkole, poinformował Pan Konrad Wisz. W szkoleniu wzięło udział 56 osób.

- Prowadzono tablicę informacyjną w GOPS Niebylec, na której zamieszczane są informacje o placówkach i instytucjach udzielających pomocy osobom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie,
- Pracownicy socjalni w godzinach pracy ośrodka udzielali informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie codziennie w godzinach od 7.00 do 15.00. Również podczas pracy socjalnej w terenie udzielali informacji i wsparcia.
- Pedagodzy i psychologowie zatrudnieni w szkołach udzielali poradnictwa dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem przemocy, przeprowadzali rozmowy z rodzicami.
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Niebylcu informowała osoby nadużywające alkohol oraz członków ich rodzin o zasadach kierowania na leczenie odwykowe, oraz gdzie można udać się po pomoc w przypadku doznawania lub stosowania przemocy.
- Dzielnicowi podczas wykonywania obowiązków służbowych odwiedzali rodziny dotknięte problemem przemocy, sprawdzali stan ich bezpieczeństwa, informowali sprawców przemocy o odpowiedzialności karnej.

CEL II

Wspieranie ofiar przemocy w sytuacjach kryzysowych:

- utworzono 8 grup diagnostyczno-pomocowych, które podejmowały działania na rzecz poszczególnych rodzin dotkniętych problemem przemocy, ponadto kontynuowano pracę 2 grup utworzonych w 2023 r.
- wszystkie rodziny, w których prowadzono procedurę „Niebieskie Karty” objęto pracą socjalną (wizyty w rodzinie, rozmowy, wsparcie, udzielanie informacji),
- jedno dziecko uczestniczyło w bezpłatnej kolonii letniej w Zakopanem.

CEL III

Zapewnienie pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom dotkniętym problemem przemocy:

- Opracowano aktualny katalog specjalistycznego wsparcia dla mieszkańców gminy Niebylec zawierający wykaz instytucji i placówek na terenie gminy i powiatu, udzielających bezpłatnej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, medycznej i społecznej.
- Podczas posiedzeń grup roboczych przekazano broszury informacyjne dotyczące problemu przemocy domowej oraz w/w katalog wsparcia.

- Pedagog i psycholog szkolny udzielał poradnictwa w szkole dla dzieci i młodzieży oraz rodziców zagrożonych problemem przemocy,
- 5 osób skorzystało z pomocy psychologicznej w Punkcie Konsultacyjnym Pomocy Rodzinie w Niebylcu (pierwsza i trzecia sobota miesiąca w siedzibie GOPS Niebylec oraz w innych terminach ustalanych indywidualnie).

CEL IV

Zwiększenie skuteczności działań wobec sprawców przemocy w rodzinie:

- skierowano 2 wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- sprawcy przemocy, którzy zgłosili się na spotkanie grupy diagnostyczno-pomocowej otrzymali ulotki informacyjne dotyczącą skutków stosowania przemocy oraz instytucji realizujących program korekcyjno- edukacyjny,
- skierowano 3 wnioski do sądu o wgląd w sytuację rodziny, w której osobą doznającą przemocy był małoletni.

CEL V

Podnoszenie poziomu wiedzy i kompetencji osób działających na rzecz rodzin dotkniętych przemocą:

Przedstawiciele instytucji pracujący bezpośrednio z rodziną uwięzłą w przemoc na bieżąco podnoszą swoje kwalifikacje. Pracownicy socjalni i asystent rodziny w 2024 r. uczestniczyli w szkoleniach:

- Szkolenie dot.: Prowadzenie Procedury „Niebieskie karty” – prowadzone przez Pana Grzegorza Wrone, doktora nauk prawnych. Uzyskał on Certyfikat Specjalisty Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (certyfikat PARPA) oraz Certyfikat Superwizora z Zakresu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (certyfikat IPZ). Od 2022 r. jest członkiem Komitetu Rady Europy ds. Przeciwdziałania Przemocy Wobec Kobiet i Przemocy Domowej (GREVIO). W szkoleniu wzięło udział 20 osób. Byli to członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego w Niebylcu, a także Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubeni.
- członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej przeszli obowiązkowe 24 godzinne szkolenie, w dniach 25, 26, 27 listopada 2024 r. o którym mowa w art. 9a ust 5a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej realizowanym przez Stowarzyszenie „CRAS” – Centrum rozwoju Aktywności Społecznej na zlecenie

regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej, zgodnie z art. 6 ust. 6 pkt 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

PODSUMOWANIE

Działania podejmowane w 2024 r. w Gminie Niebylec przyczyniły się do zwiększenia skuteczności pomocy osobom dotkniętym przemocą domową oraz podniesienia świadomości społecznej na temat tego zjawiska. Poszczególne działania były dostosowane do zmieniających się potrzeb i zagrożeń. Uwzględniały w szczególności zapobieganie zjawisku przemocy poprzez systematyczną realizację różnych form oddziaływań skierowanych do społeczności lokalnej.

W ramach przeciwdziałania przemocy domowej zaleca się dalsze prowadzenie działań informacyjnych i profilaktycznych dotyczących negatywnych skutków społecznych i prawnych wynikających ze stosowania przemocy, a także mechanizmów przemocy.

Niezbędne jest również kontynuowanie i rozwijanie partnerskiej współpracy między instytucjami, podmiotami – głównie z Posterunkiem Policji w Niebylcu, szkołami z terenu Gminy Niebylec, Sądem Rejonowym w Strzyżowie oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Niebylcu.

PRZEWODNICZĄCY
Zespołu Interdyscyplinarnego

mgr Małgorzata Szczygieł-Adamska

**Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego
ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Niebylec
za 2024 rok**

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie został powołany Zarządzeniem Wójta Gminy Niebylec z dnia 12 września 2023 r. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele:

- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niebylcu (GOPS),
- Posterunku Policji w Niebylcu,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Niebylcu,
- Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Strzyżowie,
- Przychodni Medycyny Rodzinnej w Niebylcu,
- Oświaty - pedagog szkolny,
- Towarzystwa Miłośników Ziemi Niebyleckiej.

Zespół działa na podstawie Uchwały Nr LV/361/2023 Rady Gminy Niebylec z dnia 22 czerwca 2023 r., w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Niebylec. Określa ona szczegółowe warunki jego funkcjonowania. Na podstawie porozumień zawartych pomiędzy Wójtem Gminy Niebylec, a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład zespołu interdyscyplinarnego działa w nim 9 osób. Obsługę organizacyjno-techniczną zespołu zapewnia GOPS Niebylec. Członkowie Zespołu wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub społecznie.

Głównym celem Zespołu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie poprzez działania profilaktyczne, a także stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób uwikłanych w przemoc w rodzinie.

Posiedzenia Zespołu odbywają się w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Niebylcu w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. W 2024 r. odbyło się 24 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego. W styczniu, marcu, maju, lipcu, wrześniu i listopadzie odbyły się spotkania stacjonarne w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Natomiast pozostałe miały charakter obiegowy, w związku z głosowaniem nad przyjęciem uchwał w wyniku, których powoływane i poszerzane były grupy diagnostyczno-pomocowe, pracujące nad realizacją prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”.

Podczas stacjonarnych posiedzeń planowano bieżące działania Zespołu, analizowano „Niebieskie Karty”. Członkowie Zespołu diagnozowali sytuację w poszczególnych rodzinach, wymieniali się informacjami, omawiali możliwość udzielenia odpowiedniego wsparcia danej rodzinie.

Przedstawiciele instytucji pracujący bezpośrednio z rodziną uwiękłą w przemoc na bieżąco podnoszą swoje kwalifikacje. Odbyło się również 2 szkolenia dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Zespół realizował działania określone w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej w szczególności poprzez:

1. Podejmowanie działań profilaktycznych:

W ramach działań profilaktycznych skierowanych Zespół Interdyscyplinarny zorganizował szkolenie pn. „Przemoc szkolna - widzę, czuje i reaguję” dotyczące zagadnienia przemocy rówieśniczej, na terenie szkoły, która w dużej mierze może wynikać z przemocy domowej. Szkolenie było przeznaczone dla nauczycieli i pedagogów ze szkół położonych na terenie Gminy Niebylec.

Ponadto członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej przeszli obowiązkowe 24 godzinne szkolenie, w dniach 25, 26, 27 listopada 2024 r. o którym mowa w art. 9a ust 5a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej realizowanym przez Stowarzyszenie „CRAS” – Centrum rozwoju Aktywności Społecznej na zlecenie Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie, zgodnie z art. 6 ust. 6 pkt 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Natomiast 17 grudnia 2024 r. zostało zorganizowane szkolenie z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej prowadzone przez Grzegorza Wronę doktora nauk prawnych, który uzyskał Certyfikat Specjalisty Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (certyfikat PARPA) oraz Certyfikat Superwizora z Zakresu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (certyfikat IPZ). Od 2022 r. jest członkiem Komitetu Rady Europy ds. Przeciwdziałania Przemocy Wobec Kobiet i Przemocy Domowej (GREVIO).

2. Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie:

Działania interwencyjne są podejmowane w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”. Wszczęcie procedury następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” przez przedstawiciela jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia. Następnie, w ciągu 5 dni,

„Niebieska Karta- A” jest przekazywana do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, który w ciągu 3 dni roboczych uchwałą, dokonuje powołania grupy diagnostyczno-pomocowej i jej składu. Następnie grupa diagnostyczno-pomocowa ma 5 dni na zwołanie pierwszego posiedzenia.

W 2024 r. do przewodniczącego Zespołu wpłynęło 8 formularzy „Niebieskie Karty”, a przemoc dotyczyła ogółem 18 rodzin. Najczęściej zgłaszanymi formami przemocy była przemoc psychiczna i fizyczna. Przewodniczący Zespołu 2024 r. utworzył 8 grup diagnostyczno-pomocowych do pracy w danej rodzinie, ponadto kontynuowano pracę 2 grup diagnostyczno-pomocowych utworzonych w 2023 r.

Grupy diagnostyczno-pomocowe zajmowały się rozwiązywaniem problemów przemocy w indywidualnych przypadkach, dokonywały analizy sytuacji rodzinnej. Grupy diagnostyczno-pomocowe spotykały się systematycznie i z każdego spotkania sporządzały protokół. W skład Grup diagnostyczno-pomocowych wchodzi obowiązkowo pracownik socjalny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niebylcu i dzielnicowy. W zależności od przypadku, także przedstawiciele instytucji, które mają bezpośredni kontakt z rodziną (wychowawcy, pedagodzy, kuratorzy). Podejmują współpracę, jak również działania ukierunkowane na rozwiązanie konkretnego problemu w rodzinie, a przede wszystkim sporządzają wnikliwą diagnozę sytuacji rodziny, ustalają wspólnie z rodziną plan pomocy, edukują, udzielają wsparcia oraz monitorują środowisko rodzinne w celu zaprzestania stosowania przemocy domowej. Dobra współpraca, wymiana spostrzeżeń pozwala osobom bezpośrednio pracującym z rodziną na podjęcie niepowtarzających się działań, które przyniosą pożądane rezultaty.

Podczas posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych sporządzono:

- 7 formularzy „Niebieskie Karty” część C (z osobami doświadczającymi przemocy),
- 7 formularzy „Niebieskie Karty” część D (z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy).

Ponadto członkowie grup roboczych podejmowali następujące działania:

- 7 rodzin objęto pracą socjalną (wizyty w rodzinie, udzielanie informacji o placówkach udzielających bezpłatnej pomocy prawnej, psychologicznej i materialnej ofiarom przemocy domowej),
- w 7 rodzinach dzielnicowi przeprowadzali systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- skierowano 2 wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Niebylcu, o podjęcie czynności zmierzających do leczenia odwykowego,

- skierowano 3 wnioski do Sądu Rejonowego w Strzyżowie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich o wgląd w sytuację rodziny.

3. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym

- Prowadzona jest tablica informacyjna w GOPS Niebylec, na której zamieszczane są informacje o przemocy w rodzinie, placówkach i instytucjach udzielających pomocy osobom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie,
- Podczas posiedzeń grup roboczych, każdej osobie wezwanej i zaproszonej przekazano broszury informacyjne odpowiednio dla osób doznających przemocy oraz dla osób stosujących przemoc: „Jak radzić sobie z przemocą. Porady psychologiczne dla osób doznających przemocy”,
„Nadużywanie alkoholu, a problem przemocy domowej”,
„Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy w rodzinie”,
„Procedura Niebieskie Karty - podstawowe informacje”,
- Pracownicy socjalni udzielali informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej podczas pracy socjalnej w terenie oraz w godzinach pracy Ośrodka,
- Pedagog szkolny udzielał poradnictwa w szkole dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem przemocy,
- Dwóch psychologów udzielało pomocy rodzinom w Punkcie Konsultacyjnym Pomocy Rodzinie w Niebylcu,
- Członkowie grup diagnostyczno-pomocowych i zespołu interdyscyplinarnego informowali o możliwości uzyskania pomocy prawnej w Punkcie Nieodpłatnej Pomocy Prawnej w siedzibie GOPS Niebylec oraz o bezpłatnej pomocy prawnej, psychologicznej i materialnej dla osób poszkodowanych przestępstwem i członków ich rodzin w Strzyżowie w Lokalnym Punkcie Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem w Strzyżowie,
- członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Niebylcu informowali osoby nadużywające alkohol oraz członków ich rodzin, o zasadach kierowania na leczenie odwykowe oraz gdzie można udać się po pomoc w przypadku doznawania lub stosowania przemocy,
- Dzielnicy podczas wykonywania obowiązków służbowych odwiedzali rodziny dotknięte problemem przemocy, sprawdzali stan ich bezpieczeństwa, informowali sprawców przemocy o odpowiedzialności karnej.

4. Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

- skierowano 2 wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- sprawcy przemocy, którzy zgłosili się na spotkanie grupy diagnostyczno-pomocowej otrzymali ulotki informacyjne dotyczącą skutków stosowania przemocy oraz instytucji realizujących program korekcyjno- edukacyjny.

Podsumowanie

Interdyscyplinarne podejście do problemu przemocy domowej zwiększa skuteczność podejmowanych działań. Osoby doznające przemocy potrzebują zwykle pomocy psychologicznej, prawnej, materialnej, medycznej, a także wsparcia emocjonalnego. Dlatego przeciwdziałanie przemocy domowej nie może opierać się wyłącznie na działalności jednej instytucji, gdyż żadna z nich, nie ma wystarczających narzędzi, kompetencji i możliwości rozwiązania wszystkich problemów rodziny. Dobra współpraca, wymiana informacji pozwala na szybkie podejmowanie działań interwencyjnych w stosunku do rodzin uwikłanych w problem przemocy.

PRZEWODNICZĄCY
Zespołu Interdyscyplinarnego
mgr Małgorzata Szczygieł-Adamska

